

WSTĘPNE UWAGI NT. ZAKRESU PRAC ZWIĄZANYCH Z DIAGNOZOWANIEM OBSZARÓW PRAWO I FINANSE

Prof. Antoni J. Jeżowski

OBSZAR PRAWO (1/3)

- Wyjściowym wewnętrznym dokumentem szkoły/placówki (także badanej) jest jej statut. Ważnym elementem statutu jest punkt: cele i zadania szkoły. Dla celów badawczych istotnym byłoby uzyskanie dostępu do aktualnej wersji tego dokumentu – osoby ankietowane, poproszone o opis mogą dokonywać selekcji materiału. Dobry więc byłby skan strony lub link do publikacji w internecie. Tutaj analiza jakościowa – niesprzeczność (a nie „zgodność”) z obowiązującym prawem oraz przewidywane skutki dla przedłożonych zapisów.

OBSZAR PRAWO (2/3)

- Oddzielnie przydatny byłby komentarz osoby ankietowanej do tego dokumentu – można sporządzić krótką ankietę, aby ułatwić samą odpowiedź, np.:
- Czy, w Twojej ocenie, zapisy programu szkolnej profilaktyki mają odniesienia do zapisów Statutu Szkoły?
 - Zdecydowanie TAK
 - Raczej TAK
 - Trudno ocenić
 - Raczej NIE
 - Zdecydowanie NIE
- Możliwa jest także prośba o uzasadnienie odpowiedzi, podanie przykładów. W samej szkole pytania te mogą budzić refleksję nad prawną sytuacją jednostki. Kilka tego typu pytań może pomóc w opracowaniu diagnozy stanu zastanego.

OBSZAR PRAWO (3/3)

- Badanie przeprowadzone w ramach projektu nt. przywództwa edukacyjnego na UJ dostarczyło istotnych informacji o samoocenie kompetencji prawnych dyrektorów szkół (prezentacja w załączeniu). Brak pewności siebie w tych obszarach bez wątpienia utrudnia dyrektorowi wchodzenia w tematy, które wymagają ich posiadania. Nie wiem, czy jest to w projekcie, ale podnoszenie kompetencji prawnych dyrektorów szkół zawsze przynosi dobre rezultaty, więc może warto ruszyć ten wątek, szczególnie w kontekście budowania spójnego modelu w przyszłości.²

OBSZAR FINANSE (1/5)

- Jak zrozumiałem w ramach projektu powinniśmy pokusić się o wyliczenie kosztów usługi edukacyjnej w zakresie realizowania zadań profilaktycznych. Pobieżna tylko analiza aktów prawnych z zakresu finansów publicznych sygnalizuje, że zadanie jest bardzo trudne, choćby dlatego, że środki na te cele mogą znajdować się w różnych przedziałkach klasyfikacji budżetowej. W rozdziale 801 (**Oświata i wychowanie**) mogą to być choćby środki na dodatkowe zajęcia z uczniami wymagającymi wsparcia, zakup specjalistycznego sprzętu lub pomocy dydaktycznych przeznaczonych tylko dla tych uczniów. To, bez informacji opisowej (czy będzie rzetelna i obiektywna?) w zasadzie jest nie do wychwycenia w sprawozdaniach finansowych.

OBSZAR FINANSE (2/5)

- W rozdziale 854 (**Edukacyjna opieka wychowawcza**) jest kilka działań, z których mogą być finansowane interesujące nas działania, np.:
 - 85404 Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka
 - 85406 Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne
 - 85407 Placówki wychowania pozaszkolnego
 - 85412 Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także szkolenia młodzieży
 - 85415 Pomoc materialna dla uczniów
 - 85418 Przeciwdziałanie i ograniczanie skutków patologii społecznej
 - 85419 Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze
 - 85420 Młodzieżowe ośrodki wychowawcze
 - 85421 Młodzieżowe ośrodki socjoterapii

Dostępna o tym informacja na poziomie gminy jest na stronie Ministerstwa Finansów, ale nie ma tu szczegółowości dotyczącej konkretnej szkoły, nie mówiąc o uczniu. Jeśli chodzi o tego ostatniego potrzebne są wyliczenia, a raczej szacunki, bo trudno precyzyjnie wyliczyć koszty opieki poradni pp nad konkretnym uczniem z konkretnej szkoły

OBSZAR FINANSE (3/5)

- W przypadku niepublicznych ppp możliwe jest uzyskanie z powiatów (miast na prawach powiatu) informacji o kwocie „na ucznia” przyjętej w danym roku dla wyliczenia dotacji ze środków publicznych kierowanych do tej placówki. Wymaga to zwracania się do konkretnej poradni lub organu finansującego ws. danych dla konkretnego roku.

OBSZAR FINANSE (4/5)

- Warto też zauważyć, że na poziomie jst realizowane są także wydatki „poza szkołą”, obejmujące dzieci z konkretnych środowisk, a przecież uczniów konkretnych szkół. Są to m.in. działy:
- **Dział 852 – Pomoc społeczna**
 - 85201 Placówki opiekuńczo-wychowawcze
 - 85203 Ośrodki wsparcia
 - 85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
 - 85206 Wspieranie rodziny
 - 85212 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego
 - 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze
- **Dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej**
 - 85306 Kluby dziecięce
 - 85347 Renta socjalna
 - Można oczywiście przyjąć, że liczymy tylko to, co „idzie przez szkołę”, ale część jst powie, że u nas nie wygląda to dobrze w szkole, ale mamy sprawne instytucje pracy pozaszkolnej i w zakresie profilaktyki jesteśmy wydajni. Wymaga to dyskusji i decyzji.

OBSZAR FINANSE (5/5)

- Ważne jest też, czy tak jak w procesach opiekuńczo-wychowawczych diagnoza będzie robiona na początku i na końcu projektu/programu, czy tutaj chodzi raczej o fotografię pewnego stanu, choć można spróbować się pokusić o ukazanie też małego wycinka dynamiki. Wymaga to opracowania konkretnych narzędzi (nie ma „gotowców” do wykorzystania), zebranie wymaganych danych i dokonanie analiz w celu sformułowania rekomendacji dla prac legislacyjnych.